

*IVN, Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid,
afdeling Eys*

EYSER NATUUR KOERIERTJE

Juli 2020 nr. 33

Beste natuurvrienden,

Het is zomer!

De periode om op vakantie te gaan en tot rust te komen. Door corona blijven veel mensen dit jaar thuis en vieren vakantie in eigen land. Wachtend op betere tijden!

Het coronavirus en de daarbij horende maatregelen zorgden ervoor dat we alle activiteiten hebben moeten annuleren. Langzaam worden de maatregelen wat versoepeld en zijn er weer mogelijkheden. Graag informeren we u hierover via de zomereditie van ons Eysers Natuur Koeriertje.

Hopelijk kan deze zomerperiode toch een mooie tijd worden en kan iedereen op zijn eigen manier genieten.

De foto's in deze editie zijn verzameld tijdens onze wandelingen dit voorjaar in het Zuidlimburgse land.

De redactie wenst u in ieder geval veel leesplezier.

Beste natuurvrienden,

Na een paar maanden van ‘radiostilte’ zoeken we graag weer contact met u middels deze zomereditie van de ENK.

Wat werden we overvallen door het Coronavirus! Eerst dachten we nog dat het wel mee zou vallen, maar dat was beslist niet zo en ook nu nog blijft het spannend wat er de komende tijd gaat gebeuren. Vooral omdat velen van ons inmiddels tot de kwetsbare groep behoren.

Juist in het mooiste seizoen voor de natuur moesten we alle activiteiten afgelasten en misten we de daarbij behorende gezellige sociale contacten. We hopen dat u in kleine kring nog wel genoten hebt van een natuurwandeling of van de zang van de vogels die dit jaar extra hun best gedaan hebben.

Het bestuur van de afdeling Eys betoont haar medeleven aan alle leden die familieleden, vrienden of buurtgenoten verloren hebben en hoopt dat ieder gezond gebleven of inmiddels hersteld is.

Het bestuur is inmiddels weer – op gepaste afstand – bij elkaar geweest en langzaam willen we onze activiteiten weer gaan opstarten, althans voor zover dat mogelijk is.

Een lezing in ons gebouw kan voorlopig nog niet, een wandeling misschien wel. We gaan het rustig bekijken. Zo hebben enkele leden van de vogelwerkgroep in kleine groepjes al enkele nestkastcontroles kunnen doen. En de plantenexcursies van IVN Heuvelland, waaraan ook onze leden mogen deelnemen, vinden eveneens weer plaats. U leest er meer over in deze uitgave.

Maar de Sterwandeling vanuit de regio in september gaat dit jaar niet door en of we op de basisscholen terecht kunnen is ook nog heel onzeker. We blijven het volgen en zullen u nader informeren. U krijgt in dit bulletin nog wel een tip van ons om digitaal iets te leren over de natuur, niet zo leuk als in het echt, maar voorlopig doen we het ermee. Laten we hopen dat we in 2021 weer een ‘gewoon’ programma kunnen draaien, dat zou fijn zijn!

Ik wens u een mooie zomer toe in goede gezondheid.

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben dan aarzel niet om ons te bellen of te mailen.

Namens het bestuur,

Constance Kerremans,
voorzitter

WIST U DAT.....

- op zondag 15 maart 2020 Nederland in de “intelligente lock-down” ging?
- onze activiteiten vanaf dat ogenblik geannuleerd moesten worden?
- het coronavirus vanaf dat moment een stevige invloed had op ons dagelijks handelen?
- onze voorzitter met een speciaal voorwoord deze zomereditie opent?
- de afgelaste jaarvergadering op een nog nader te bepalen datum gehouden zal worden?
- de jubilarissen dan alsnog gehuldigd zullen worden?
- het artikel “Uitstel, maar geen afstel van de jaarvergadering” u hierover informeert? (**zie artikel 1.**)
- we dit jaar dus iedereen gemist hebben?
- het boek “de geheimen van de Piepert” door Annemiek Mommers gepresenteerd is?
- dit boek met verhalen over de Piepert nog te verkrijgen is?
- u bij interesse contact kunt opnemen via info@anniemommers.nl of bellen naar: 06-51604830?
- u kunt deelnemen aan een wegekruiswandeling in de omgeving van Eys?
- de sneeuwbalwespvlinder de nieuwste vlinderaanwinst is in Nederland? (**zie artikel 8.**)
- de insecten het naar hun zin hebben op de kalkgraslanden bij het Eyserbos? (**zie artikel 9.**)
- u elke dinsdagavond in de maanden juli en augustus aan een zomerwandeling kunt deelnemen?
- u dan om 19.00 uur in Wijlre aan het station (parkeerplaats Parallelweg) moet zijn?
- de plantenliefhebbers kunnen deelnemen aan de excursies van de plantenwerkgroep Natura?
- zij zich voor informatie kunnen melden bij de coördinator via: monique-hermans@kpnplanet.nl ?
- de redactie aangenaam verrast is door de aangeleverde kopij?
- u via <https://www.ivn.nl/natuuracademie/online> wijzer kunt worden van en over de natuur?
- Andrea Senden, als lid van de VWG, al 25 jaar broedresultaten doorgeeft aan het SOVON?
- zij hiervoor officieel bedankt werd door het SOVON middels een speldje met oorkonde ?
- de Scoutingleiding van Mechelen een leerzame middag had rond het Selzerbeekdal? (**zie artikel 6.**)
- er dit jaar **GEEN** Sterwandeling georganiseerd zal worden?
- de actie “Rabo Club Support” dit jaar voor de maand september gepland staat?
- wij hopen dat u weer met velen uw stem op onze afdeling uitbrengt?
- we alle nieuwe leden natuurlijk hartelijk welkom heten binnen onze afdeling?
- u op de website terecht kunt voor alle actuele informatie (www.ivn.nl/afdeling/ivn-ey)?
- wij hopen dat u allemaal, ook in deze bijzondere tijd, van een zonnige vakantie met veel mooie natuurervaringen mag genieten?
- de sluitingsdatum voor inleveren van kopij voor Koeriertje nr. 34 **01 december 2020** is?
- wij u veel leesplezier met dit Koeriertje wensen?
- deze rubriek nog nooit zo kort was?

1. Uitstel, maar geen afstel van de jaarvergadering.

Volgens de statuten (artikel 15, lid 5) moet jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het jaar een algemene ledenvergadering plaats vinden waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en het financiële beheer en waarin, na advies van de kascontrole-commissie, aan het bestuur decharge kan worden verleend.

Vanwege de coronacrisis kon de jaarvergadering op 16 maart jl. niet doorgaan, evenmin als de kascontrole. Wel waren voorafgaand aan die datum de agenda en bijbehorende stukken reeds aan de leden toegezonden.

Door overmacht kunnen we nu niet binnen de gestelde termijn voldoen aan de eisen die in de statuten worden gesteld.

Het bestuur vindt het belangrijk om aan de statutaire eisen te voldoen en de formele besluitvorming door de ledenvergadering op een later tijdstip plaats te laten vinden. Wanneer dat zal zijn, in het najaar 2020 of pas in 2021, is nu nog niet te voorzien.

Tevens is het van belang dat de beantwoording van vragen die er naar aanleiding van de vergaderstukken bij leden leven, niet te lang uitblijft.

Het bestuur heeft gekozen voor de volgende aanpak:

- Aan ieder lid zijn de stukken voor de jaarvergadering toegezonden, dus iedereen heeft daarvan kennis kunnen nemen. Mocht iemand daarover vragen hebben, dan kan zij/hij die tot 15 augustus 2020 digitaal aan het bestuur stellen via de secretaris. Na 15 augustus krijgen de vragenstellers persoonlijk bericht; tevens zal aan de leden een compilatie van alle gestelde vragen en gegeven antwoorden worden toegezonden.
- Geprobeerd zal worden om de kascontrole uiterlijk in het najaar 2020 te laten plaats vinden.
- De huldiging van jubilarissen stellen we uit tot het moment waarop het mogelijk is de jaarvergadering te houden.
- Zodra het verantwoord is, zullen we de jaarvergadering houden, besluiten nemen over de bij de agenda toegezonden stukken, de jubilarissen huldigen en, zoals gebruikelijk, zorgen voor een gezellige nazit. En we hopen dat dit niet te lang gaat duren.

2. Abonnement De Natuurgids.

In De Natuurgids nummer 3, van mei/juni 2020, heeft u kunnen lezen dat de abonnementsprijs per 1 januari 2021 wordt verhoogd.

De verhoging bedraagt € 1,50 voor IVN-leden en komt daarmee op € 17,00 per jaar, inclusief verzendkosten.

De verhoging voor niet-IVN-leden bedraagt € 0,50 en komt daarmee op € 19,00 per jaar, inclusief verzendkosten.

Het bestuur heeft navraag gedaan over deze verhoging en over het verschil in verhoging tussen IVN-leden en overige abonnees; dat leverde de volgende informatie op:

- de laatste verhoging van het abonnement was in 2014.
- het verschil in verhoging tussen IVN-leden en andere abonnees is ontstaan doordat de abonnementsprijs voor IVN-leden nu is vastgesteld op de kostprijs.

Overigens blijft het een vrij lage prijs voor dit mooie blad dat acht keer per jaar verschijnt.

De verhoging van € 1,50 zullen we voor leden die op De Natuurgids geabonneerd zijn moeten doorberekenen in de contributie over 2021.

Mocht deze verhoging voor u reden zijn om het abonnement op De Natuurgids per 1 januari 2021 op te zeggen, laat dit dan s.v.p. ruim voor die datum weten aan de secretaris.

3. Rabo Club Support 2020.

De Rabo Club Support actie zal dit jaar, evenals vorig jaar, gehouden worden in september. In deze actie stelt de Rabobank een geldbedrag beschikbaar als ondersteuning van verenigingen; hoeveel iedere vereniging daarvan krijgt hangt af van het aantal stemmen dat de vereniging tijdens de actie krijgt.

Als IVN, afdeling Eys doen wij jaarlijks mee aan deze actie, met welkome resultaten. De inkomsten die we daarmee verwerven worden gebruikt voor extra aanschaffingen; zo hebben we recent zitkussentjes aangeschaft voor op de (koude) stoelen in ons gebouw, evenals nieuwe vlaaischotels. En niet te vergeten een goed hanteerbare ladder voor de nestkastencontroles.

De penningmeester zal de leden die bankieren bij de Rabobank in september aan deze actie herinneren.

4. VWG nieuws 2020.

Dit verslag van de VWG wordt vooral getekend door de februari stormen en het Coronavirus.

De februari stormen, Ciara, Dennis en de 29 febr. storm, zijn ook in onze controle gebieden niet ongemerkt voorbijgegaan. Dit werd ons duidelijk tijdens de schoonmaakrondes van de nestkasten op do. 5 mrt. en za. 7 mrt. Vooral in het Fr.bos, een oud natuurbos, is veel schade aangericht en veel afgewaaide nestkastjes. Over het Eyserbos, zie verder in het verslag.

Gelukkig kon de VWG in de Eijsder Beemden (Oost-Maarland) op za. 18 jan. `20 nog één van de geplande vogelexcursies maken.

Het bestuur van het IVN heeft met onmiddellijke ingang (begin maart) alle activiteiten, dus ook die van de VWG, afgelast tot 1 juni i.v.m. de Coronavirus uitbraak. Zoals:

- Vogelexcursie naar de Meinweg (Herkenbosch) op 21 mrt.
- Vogelexcursie naar het Hageven bij Neerpelt (B) op 15 april.
- Voorjaarsvergadering VWG op 19 mrt.
- Nestkastcontroles kleine nestkastjes (begin apr. tot half juni).
- Nestkastcontroles kerk- en steenuilen en valkenkasten.
- Nationale Vogelweek van za. 16 mei.
- Activiteiten met groep 5-6 en 7-8 van de basisschool Kl. 4.

Dankzij het aanpassen (versoepeling) van de regels door de regering (half mei) zijn de nestkastcontroles beperkt hervat met in achtneming van de regels zoals: max. 4 personen, 1,50 m afstand, geen koffie en eten en goed handen wassen.

Dankzij de 3 opvolgende wekelijkse controles heeft de VWG nog een redelijk beeld gekregen van de broedresultaten in de 3 controlegebieden, Eyserbos, Waterwingebied en Froweinbos.

De broedresultaten waren in het Waterwingebied en het Eyserbos redelijk in verhouding tot andere jaren, maar de resultaten in het Froweinbos waren ook dit jaar bedroevend slecht, weinig uitvliegers en 8 nestkasten met dode jongen vooral bij de pimpelmezen.

Een bijzondere nestkast met 2 jonge koolmezen en 2 jonge pimpelmezen is toch wel het vermelden waard. (zie foto).

De oorzaak van mezensterfte?

- Wellicht de droogte, hierdoor weinig voeding (rupsjes) voor de jongen.
- Mysterieuze mezensterfte?

In Duitsland lijken pimpelmezen massaal te sterven aan een nog onbekende aandoening. Binnen een week zijn 20.000 ernstig zieke of dode vogels geregistreerd. Dat meldt de Duitse natuurorganisatie Nabu (het Duitse IVN) die spreekt van een „mysterieuze mezensterfte”. ***Ook in Nederland zijn pimpelmezen met hetzelfde ziektebeeld gevonden.***

De bacterie die longontsteking veroorzaakt, waardoor de ouders dood gaan en dus na een dag ook de jongen.

Volgens de Nabu passen de symptomen niet bij een bekende vogelziekte maar het lijkt te gaan om “een bacteriële infectie die onschadelijk is voor mensen”.

Vogelliefhebbers wordt geadviseerd om extra hygiënemaatregelen te treffen met voer- of drinkbakken in de tuin om de verdere verspreiding van de ziekte te beperken.

In het Froweinbos heeft de **raaf** en de **rode wouw** voor de eerste keer gebroed en jongen grootgebracht. (zie foto)

Vanwege corona maatregelen ook geen afsluiting van het broedseizoen met de gebruikelijke koffie en vla bij Andrea in de tuin.

De kerkuil heeft wederom in zijn kast boven de gewelven van de kerk in Wahlwiller 3 jongen grootgebracht.

De steenuil in de kast bij de fam. Hamers heeft 3 jongen laten uitvliegen terwijl alle andere 10 kasten in en om Eys niet bezet zijn geweest.

De torenvalk doet het dit jaar bijzonder goed met 3 broedplaatsen nl.

- Boven de gewelven van de kerk in Wahlwiller 4 jongen. (zie foto)
- In de kast in fruitplantage van de fam. Grooten 5 jongen.
- In de schuur bij de fam. Grooten 2 jongen. (zie foto)

De broedresultaten worden digitaal doorgestuurd naar het SOVON en de SWL, de Steen- en kerkuilen Werkgroep Limburg en naar alle grondeigenaren waar de nestkasten hangen.

Ter info:

Voor de vogelliefhebber is goede informatie over vogelgebieden vrijwel in heel Europa lastig te vinden. Soms zelfs ondoenlijk. Om dit drastisch te verbeteren is www.birdingplaces.eu gelanceerd. Op Birdingplaces.eu kun je de beste vogelplekken van Europa vinden, allemaal bij elkaar op één plek. Met bij elke vogelplek precies de juiste informatie om een paar uur lekker vogels te kijken.

Bosomvorming Eyserbos.

Wie dit voorjaar in het Eyserbos is geweest is vast opgevallen dat er een enorme kaalslag heeft plaats gevonden. Waarom zal men zich kunnen afvragen.

Persbericht: van het Limburgs landschap

De Stichting het Limburgs Landschap is dag en nacht bezig om haar natuurterreinen zo goed mogelijk te beheren en dit bos (Eyserbos) het natuurlijke karakter terug te geven.

De herstelwerkzaamheden zijn dit voorjaar uitgevoerd in het kader van de **Programmatisch Aanpak Stikstof**. (PAS)

Voor insecten die in deze omgeving voorkomen en daarmee voor alle dieren die van die insecten leven, is een zo natuurlijk mogelijke samenstelling van de bossen van levensbelang.

Daarom worden boomsoorten die hier niet van nature voorkomen, zoals populier, Amerikaanse eik en de Douglas weggehaald.

In de plaats van de populieren worden lindes en hazelaar aangeplant die met hun goed verteerbaar blad zorgen voor verbetering van de bosbodem.

Een groot deel van de Amerikaanse eiken wordt gekapt en vervangen door beuk.

Aan de oostkant bestaat een deel van het bos uit een menging van berk en Douglas.

De Douglas wordt hier vervangen door diverse inheemse loofhoutsoorten, zoals beuk, haagbeuk, zomer- en wintereik, zomer- en winterlinde, hazelaar en zoete kers.

Het ziet er in het begin erg kaal uit maar binnen enkele jaren krijgt deze bosomvorming gestalte door groei van spontane en aangeplante bomen en struiken.

Voor het broedseizoen van de kleine zangvogels heeft deze hele kaalslag in het Eyserbos ogenschijnlijk geen invloed gehad.

Hetzelfde geldt voor het Waterwingebied waar vorig jaar een enorme kaalslag heeft gevonden i.v.m. de essentakziekte.

Hopelijk kan de VWG in het najaar haar activiteiten weer volledig hervatten.

Wim Kemperink
Coördinator VWG

Wim Kemperink, coördinator VWG

5. Een bijzondere vondst.

Begin mei heeft Frank Verhart van de Werkgroep Europese Orchideeën een bijzondere orchidee ontdekt in het Heuvelland van Zuid-Limburg. Hij vond het zeldzame Bleek bosvogeltje op een plek, vergelijkbaar met de vindplaats in Eys, maar op deze locatie was het niet eerder aangetroffen. In een jong hakhoutbosje met vooral Boswilg en Hazelaar bleken na telling maar liefst 536 exemplaren te staan.

In een artikel op de website van Nature Today over deze vondst wordt vermeld:

“Bleek bosvogeltje is en was in Zuid-Limburg altijd al zeer zeldzaam. De rijkste groeiplaats lag vroeger bij Wijlre. Na jaren van geringe aantallen exemplaren neemt de soort daar weer in aantal toe. In andere delen van Zuid-Limburg is Bleek bosvogeltje zeer zeldzaam en bestaan de populaties meestal uit enkele tot een twintigtal planten.”

Lees meer hierover in het artikel van Nature Today: <https://bit.ly/31KNyeZ>

6. Leidinguitje Scouting St. Martinus Mechelen.

Op 14 maart jl. was het jaarlijks leidinguitje van Scouting St. Martinus. Dit is een jaarlijks terugkerend evenement, waarbij op de zaterdagochtend eerst deel wordt genomen aan NL-Doet om te klussen aan het eigen clubgebouw met de gehele ‘staf’ (groepsleiding en ondersteunende leden). In de middag wordt een activiteit georganiseerd voor de hele groep, waarbij gezelligheid en groepsbinding centraal staan. Jaarlijks wordt dit door een (wisselend) tweetal vrijwillig aangewezen stafleden georganiseerd; dit jaar Gertjan den Hoed en Youri Nabben.

Zij hadden een idee om Scouting – dat als vereniging toch bekend staat als jeugdvereniging met de focus op (samen)spel en buitenzijn – als basis te nemen voor de activiteit. Dit werd snel concreter gemaakt in de vorm van “ken je eigen plek”: informatief en toch actief kennis maken met het Limburgse landschap. Hieruit groeide het idee voor een samenwerking met IVN afdeling Eys (hierna: IVN). Zij konden deelnemers op verschillende punten voorzien van informatie. Tussen deze punten kon een stukje gewandeld worden volgens een bepaalde route. Deze route kon beschreven worden door verschillende scoutingtechnieken. Na overleg met het IVN, ging men aan de slag.

Dit resulteerde in een middag buiten zijn. Drie groepen werden gemaakt en vertrokken achter elkaar. Zij liepen een route langs verschillende punten, geleid door scouting routetechnieken.

Op het eerste punten stond Constance Kerremans, die leden vertelde over waterdiertjes. Zelf zoeken in het water zorgde voor interessante vondsten; waaronder een Waterschorpioen (zie foto.)

Verderop in de route werden deelnemers door Wim Kemperink geïnformeerd over bomen en de voor Limburg zo kenmerkende wegkruisen. In de Cunibertuskerk te Walhwiller kregen de stafleden een korte rondleiding van dhr. Wierts. Hij vertelde over de muurschilderingen van Aad de Haas. In het Selzerbeekdal vertelde Gerard Nabben over graften, de Selzerbeek en de schuilkelder. Ter hoogte van de wijnberg in Wahlwiller vertelde Tiny Henssen over een aantal geologische aspecten van het Limburgse landschap.

De leerzame middag werd afgesloten met een stukje informatie over Limburgse wijn door Wim Hendriks, eigenaar van de Wittemer Wijngaard. Natuurlijk werden zijn verschillende wijnen geproefd. Leden van het IVN werden bedankt voor hun medewerking aan deze mooie middag.

Na dit fotomoment vertrok de scouting naar Partij, waar zij de dag afsloten met een hapje bij de Remise.

Wij, als Scouting, willen IVN, afdeling Eys hartelijk bedanken voor hun ondersteuning deze dag en de leuke, leerzame en nuttige informatie die zij hebben gegeven. De reacties van leden waren prachtig; veel leuke kennis is opgedaan over ons Limburgse landschap met zijn flora en fauna en dat alles in een leuke en ontspannen sfeer. Hartelijk dank voor het mogelijk maken van deze onvergetelijke dag en we kijken uit naar mogelijke samenwerking in de toekomst, in welke vorm dan ook. De eerste stappen zijn gezet: scouting heeft zoekboekjes e.d. van IVN aangeschaft om samen met kinderen nog meer in en met de natuur aan de slag te gaan!

Nogmaals dank voor de hulp en fijne samenwerking,
Met vriendelijke scoutinggroet namens de gehele staf,

Gertjan den Hoed en Youri Nabben.

“kalksteengroeve Trichterberg”

7. Wegkruisenwandelingen.

Om de aandacht voor de wegkruisen in en om Eys vast te houden (én ons mooie boekje te promoten) zullen we in juli en augustus een aantal wegkruisenwandelingen aanbieden aan leden, bewoners en toeristen. Wilt u mee, dan mag u de volgende data alvast reserveren: dinsdag 21-07-2020, donderdag 23-07-2020, dinsdag 04-08-2020 en donderdag 06-08-2020. U ontvangt hierover binnenkort meer informatie.

Landschap

Landschap is wat daar schuift
tussen twee grashalmen in
tussen koe en pad

Landschap is dat wat blijft
als de eenzame wandelaar
voorbij is gegaan

Leo Herberghs
† 10-05-2019

“Ontmoeting tijdens wandeling met oud lid IVN, afdeling Eys”

8. Zeldzame sneeuwbalwespvlinder in onze tuin.

Op 22 mei 2020 werd in Vaals met behulp van sekslokstof (feromoon) een sneeuwbalwespvlinder in een feromoonval gevangen. Deze vlinder was nog niet eerder in Nederland gemeld. Hij was al wel bekend uit de buurt van Aken, net over de grens met Duitsland. De waardplant is wollige sneeuwbal, vandaar zijn naam.

<https://www.naturetoday.com/nl/nl/nature-reports/message/?msg=26255>

Nu wilde men uitzoeken hoever deze kleine nachtvlinder vanuit de Eifel Limburg ingetrokken is. Ik was zeer vereerd dat onze tuin werd uitgekozen om de feromoonval op te hangen. Dinsdag 9 juni is de val opgehangen, geen vlinder. 10 juni geen vlinder. 11 juni rond 19.00 bleek er een piepklein wespvlindertje in de val te zitten, wat er niet eens uitziet als een nachtvlinder. De kleine wespvlinder is onderzocht door iemand die gespecialiseerd is in wespvlinders en het bleek inderdaad de zeldzame sneeuwbalwespvlinder te zijn.

Nachtvlindermonitor

In onze tuin is een meetpunt aangemaakt voor Nachtvlindermonitoring. Voor het vangen van de nachtvlinders gebruik ik een vangemmer met ledverlichting. De stroomvoorziening gaat via een sterke powerbank. De lamp brandt vanaf zonsondergang tot zonsopkomst. 's Morgens is het elke keer spannend wat er in de emmer zit. Dan maak ik foto's van elke nachtvlinder. Dat is belangrijk om later goed te kunnen determineren. Ik heb al meerdere zeldzame nachtvlinders kunnen melden.

Er komen ongelooflijk veel soorten nachtvlinders voor in Nederland. En die zijn ongewoon mooi als je ze beter bekijkt. Een verborgen wereld, die de moeite waard is om te ontdekken.

Andrea Senden-Vanhommerig

9. Krantenartikel.

Uit: De Limburger regio Maastricht Heuvelland d.d. 18-06-2020

Veldonderzoek UvA: insecten hebben het naar hun zin in kalkgrasland bij Eyserbos

Studenten van de UvA op insectenjacht aan de rand van het Eyserbos. Foto: Annemiek Mommers.

Het gaat goed met de kalkgraslanden aan de rand van het Eyserbos. Studenten van de Universiteit van Amsterdam zijn daar bezig met hun jaarlijkse inventarisatie. Hun vangnetjes en -potjes zitten vol.

Eys | Door René Willems

Vlakbij het Eyserbos hebben ze een paar aasvallen ingegraven. Potjes met een stukje vlees dat wellicht aaskevers aantrekt. En inderdaad: in een van die potjes zit zo'n kevertje. Een heel bijzonder beestje, constateert Jan Wieringa van het Leidse onderzoeksinstituut Naturalis: „Het is een kortschildkevertje. We wisten helemaal niet dat die soort hier voorkomt.”

Fauna

Wieringa begeleidt biologiestudenten van de Universiteit van Amsterdam bij hun jaarlijkse veldonderzoek in Zuid-Limburg. Al meer dan vijftig jaar volgt de faculteit de ontwikkeling van de natuur in en rond Eys. „De eerste jaren werden alleen de planten geïventariseerd”, legt Wieringa uit. „Maar sinds een jaar of twaalf onderzoeken we ook de fauna.”

Het tellen van insecten is een lastige klus. De studenten lopen met vangnetjes door het bos, maar voor andere soorten moeten ze op de bomen kloppen; de insecten die dan naar beneden vallen, worden met witte doeken opgevangen. En voor bepaalde soorten insecten worden vallen neergezet. Volgende week wordt de 'vangst' in Amsterdam, waar de universiteit weer opengaat, onderzocht.

Hersteld

De eerste conclusie is in elk geval dat insecten prima gedijen in het Heuvelland, zegt Wieringa: „Het kalkgrasland waar we nu rondkijken, was dertig jaar geleden nog een maïsakker. De natuur heeft zich daar verrassend snel hersteld. Qua soortenrijkdom is het al bijna te vergelijken met het kalkgrasland bij het spoor, dat al veel langer als zodanig wordt beheerd.”

Uit de onderzoeken van de afgelopen decennia blijkt wel dat het beeld van jaar tot jaar sterk kan verschillen. „Twee jaar geleden was het in deze tijd van het jaar bloedheet en zag je op dat open terrein vrijwel geen insecten”, legt Wieringa uit. „Die zochten de koelte van het bos op. Dit jaar is dat heel anders en wemelt het op dat kalkgrasland weer van de insecten.”

Foto: Annemiek Mommers.

10. Najaarsprogramma.

Voor het najaar 2020 hebben we i.v.m. de coronarichtlijnen nog geen concrete activiteiten kunnen plannen. Zodra dit mogelijk is zullen wij u hierover informeren.

11. Natuuracademie.

De landelijke IVN-organisatie biedt sinds kort ook diverse mogelijkheden om via de computer of laptop te leren over allerlei onderwerpen uit de natuur, (de vervuiling van) de leefomgeving of het klimaat.

Op de landelijke website: www.ivn.nl vindt u in de bovenbalk het kopje ‘Natuuracademie’. Wanneer u hierop klikt en vervolgens op de knop ‘e-learningplatform’ komt u bij diverse mogelijkheden.

Zo kunt een video van ca. één uur bekijken, bv. over het leren herkennen van bijen. Of een aantal korte filmpjes over moestuinieren.

U kunt ook deelnemen aan een ‘Webinar’, een lezing op een vastgestelde datum over een bepaald onderwerp.

Het is de bedoeling dat het aanbod in de toekomst wordt uitgebreid. Dus neem eens een kijkje of er iets van uw gading bij is.

12. Bomenfestival.

In 2020 bestaat het IVN 60 jaar in Nederland. Dit gaat zeker feestelijk gevierd worden..... maar pas in 2021.

In Limburg is het plan opgezet om een ‘Bomenfestival’ te organiseren, van maart tot december 2021. In alle regio’s gaan afdelingen aan de slag om allerlei activiteiten aan te bieden, die in een of andere vorm bomen tot onderwerp hebben. Dat mag van alles zijn: een quiz, een wandeling of een lezing. Afdelingen kunnen daarbij samenwerken en/of ‘het stokje aan elkaar overdragen’ zodat er het hele jaar door iets te doen is.

Onze afdeling gaat de komende tijd bekijken of en hoe ze hieraan kan deelnemen. Uw ideeën zijn daarbij ook welkom!

Wij houden u op de hoogte.

Redactie:

Gerard Nabben
van Pallantstraat 10
6286 AX Wittem.
Tel. 043 – 4502478
email: secretariaat@ivneys.nl
website: www.ivn.nl/afdeling/ivn-afdeling-eys

IBAN: NL92 RABO 0147 5896 22 t.n.v. IVN, afdeling Eys